

รายงานผลการวิเคราะห์แผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องสำหรับการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (Business Continuity Plan: BCP) กรมอนามัย

จากมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 24 เมษายน 2555 ให้ทุกส่วนราชการดำเนินการเพื่อสร้างความพร้อม
ให้แก่หน่วยงานเมื่ออยู่ในสภาวะวิกฤต เพื่อให้มั่นใจว่าภารกิจหลักของราชการ หรืองานบริการประชาชนที่
สำคัญสามารถดำเนินงาน หรือให้บริการได้อย่างต่อเนื่องไม่สะดุดหยุดลงแม้ว่าจะประสบกับวิกฤตการณ์หรือ
ภัยพิบัติต่าง ๆ สอดคล้องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพ.ศ.
2546 หลักการเตรียมความพร้อมในภาวะวิกฤตคือการที่ส่วนราชการสามารถนำบทเรียนสถานการณ์ความ
รุนแรงสำคัญที่ผ่านมาปรับกระบวนการทำงานใหม่ โดยเฉพาะในเรื่องการบริการประชาชน ในปี พ.ศ. 2556
กรมอนามัยจึงได้จัดทำแผนบริหารความพร้อม (Business Continuity Plan – BCP)

และในปี พ.ศ. 2562 ประเทศไทยได้เผชิญกับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
2019 (COVID 19) และได้ออกมาตรการเข้มงวดเพื่อยับยั้งการแพร่เชื้อ สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อ
ทุกภาคส่วน รวมถึงการให้บริการของภาครัฐที่ยังมีความจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง คณะรัฐมนตรี
จึงมีมติเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2563 เรื่องมาตรการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐในการบริหาร
ราชการและให้บริการประชาชนในสภาวะวิกฤต [รองรับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
2019 (COVID 19)] ซึ่งประกอบด้วยการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ภาครัฐสามารถให้บริการประชาชนได้อย่าง
ต่อเนื่องในสถานการณ์ดังกล่าว รวมทั้งให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยดำเนินการทบทวนและปรับปรุงแผน
ดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan) ให้เป็นปัจจุบัน โดยให้มุ่งเน้นการนำระบบบริการ
อิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) รวมทั้งเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานและให้บริการประชาชน

กรมอนามัยในฐานะองค์กรหลักของประเทศในการอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและระบบอนามัย
สิ่งแวดล้อม เพื่อประชาชนสุขภาพดีได้ตระหนักถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจ
หลักของกรม เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดีในสภาวะที่ต้องประสบวิกฤตภัยต่างๆ จึงได้มอบหมายกลุ่มพัฒนา
ระบบบริหาร รับผิดชอบในการขับเคลื่อนการดำเนินการทบทวนและปรับปรุงแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง
สำหรับการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต กรมอนามัย (Business Continuity Plan - BCP) เพื่อใช้เป็น
กรอบแนวทางในการบริหารจัดการองค์การ ในสภาวะวิกฤต/เหตุการณ์ฉุกเฉิน/สถานการณ์ภัยพิบัติ ให้
สามารถปฏิบัติงานในภารกิจหลักที่มีความสำคัญได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพต่อไป นอกจากนี้ กลุ่ม
พัฒนาระบบบริหารมีบทบาทการสนับสนุนหน่วยงานในสังกัดกรมอนามัยเพื่อการบริหารจัดการสถานการณ์
COVID-19 โดยร่วมปฏิบัติการในขณะทำงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉินและสาธารณสุขด้านส่งเสริมสุขภาพและ
อนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย ดังนี้ 1) ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร เป็นคณะทำงานกลุ่มภารกิจ
ยุทธศาสตร์และวิชาการ (Strategic and Technical Advisory Group: STAG) และ 2) บุคลากรของกลุ่ม
พัฒนาระบบบริหารร่วมทีมปฏิบัติการกับคณะทำงานกลุ่มภารกิจปฏิบัติการ (Operation)

สำหรับแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องสำหรับการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต มีวัตถุประสงค์
จัดทำขึ้นเพื่อ 1) ใช้เป็นแนวทางในการบริหารความพร้อมของการปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤต 2) เพื่อให้
หน่วยงานในสังกัดกรมอนามัยทั้งส่วนกลางและส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคได้มีการเตรียมความพร้อมล่วงหน้า
ในการรับมือกับสภาวะวิกฤตหรือ เหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น 3) เพื่อลดผลกระทบจากการหยุดชะงักใน
การดำเนินงาน หรือการให้บริการ เช่น ผลกระทบด้านเศรษฐกิจการเงิน การให้บริการสังคม ชุมชน และ
สิ่งแวดล้อม ตลอดจนชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน 4) เพื่อบรรเทาความเสียหายให้อยู่ระดับที่ยอมรับได้
และ 5) เพื่อให้ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มี

1 ความเชื่อมั่นในศักยภาพของหน่วยงาน แม้หน่วยงานต้องเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรง และส่งผลกระทบต่อ
2 ทำให้การดำเนินงานต้องหยุดชะงัก

3 จากการทบทวนแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องสำหรับการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต กรมอนามัย
4 (Business Continuity Plan - BCP) ฉบับปี 2556 สามารถดูข้อมูลได้ที่ เว็บไซต์ กพร. แผน
5 http://psdg.anamai.moph.go.th/main.php?filename=1_28 พบว่า มีประเด็นสำคัญที่ยังไม่มีความครอบคลุม
6 ชัดเจน ดังนี้

7 1. ขอบเขตของแผน BCP ปี 56 ใช้รองรับสถานการณ์ กรณีสภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินใน
8 พื้นที่ของกรมฯ มีจำนวน 4 เหตุการณ์ ได้แก่ เหตุการณ์อุทกภัย เหตุการณ์อัคคีภัย เหตุการณ์ชุมนุมประท้วง/
9 จลาจล และเหตุการณ์โรคระบาด ซึ่งยังไม่รองรับเหตุการณ์สภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบันและ
10 เกิดผลกระทบในวงกว้างอย่างเห็นได้ชัด

11 2. จำนวนบุคลากรทีมทำงาน BCP Team มีจำนวนน้อย ไม่สามารถรองรับสถานการณ์ปัจจุบันได้
12 และไม่มีคณะทำงานเพื่อดำเนินงานด้านนี้

13 3. กระบวนการหลักซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญ มีเพียงกระบวนการด้านการสนับสนุน ได้แก่ งาน
14 สารบรรณ การเงินการคลัง การจัดทำแผนงาน งบประมาณ

15 4. ยังไม่มีการทดสอบแผน BCP ปี 2556 ว่าสามารถรองรับเหตุการณ์ในสภาวะวิกฤต

16 5. บุคลากรที่กำหนดเป็นทีมทำงานได้เกษียณอายุราชการและโอนย้ายสังกัด

17 ในการจัดทำแผน BCP ปี 2563 กพร. ได้นำข้อมูลเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มาประกอบการจัดทำแผนฯ
18 ได้แก่ 1) แผนบริหารความพร้อมขององค์กร (Business Continuity Plan : BCP) ระบบสารสนเทศ ระบบ
19 คอมพิวเตอร์และเครือข่าย กรมอนามัย จัดทำโดย กองแผนงาน 2) คู่มือบัญชาการเหตุการณ์และมาตรฐาน
20 การปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในภาวะฉุกเฉินและสาธารณภัย จัดทำโดย สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม 3)
21 แผนการป้องกันระงับอัคคีภัย กรมอนามัย ปี 2563 จัดทำโดยสำนักงานเลขานุการกรม 4) แผนดำเนินธุรกิจ
22 อย่างต่อเนื่องสำหรับการบริหารความพร้อมสภาวะวิกฤต สำนักงาน ก.พ.ร. สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมท้าย
23 นี้ http://psdg.anamai.moph.go.th/main.php?filename=1_28

24 จากการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ข้างต้น ทำให้เห็นว่าการจัดทำแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง
25 (Business Continuity Plan) เป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้บริหารขององค์กรและเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นแนวทาง
26 ในการเตรียมความพร้อมรับมือและสนองตอบต่อสภาวะวิกฤติของหน่วยงาน ให้มีความเหมาะสมต่อ
27 สถานการณ์เมื่อเกิดภัย ทำให้สามารถป้องกันและลดผลกระทบ มีความสามารถในการจัดการในภาวะฉุกเฉิน
28 และบริหารจัดการหลังเกิดภัยได้เป็นอย่างดี เพื่อให้การจัดทำแผน BCP ฉบับปี 2563 มีประสิทธิภาพ จึงขอ
29 เสนอประเด็นเพื่อเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย มาตรการ และประเด็นความรู้ที่ให้ผู้รับบริการ สำหรับการ
30 ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผน BCP ปี 2563 ดังนี้

31 ● ข้อเสนอเชิงนโยบาย:

- 32 1. กำหนดให้มีกลไกเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business
33 Continuity Plan)
- 34 2. กำหนดให้มีการทดสอบแผน BCP (Table Top Exercise) เพื่อสร้างความมั่นใจในประสิทธิภาพ
35 ของแผน BCP และให้มีการทบทวนฯ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

● **มาตรการที่กำหนด :**

1. แต่งตั้งคณะทำงานเป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานและมอบหมายผู้รับผิดชอบชัดเจน
2. กำหนดการทดสอบแผน BCP (Table Top Exercise) และการทบทวนแผน BCP บรรลุในแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนฯ
3. สื่อสารให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผน BCP ทราบเพื่อเตรียมพร้อมและนำแผนไปใช้เมื่อเกิดสภาวะวิกฤตและสื่อสารให้หน่วยงานในสังกัดกรมอนามัยรับทราบ

● **ประเด็นความรู้ที่ให้ผู้รับบริการ: คู่มือบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต**

.....

แผนการขับเคลื่อนตัวชี้วัดที่ 1.28 ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการสถานการณ์ COVID 19

ที่	กิจกรรม	เป้าหมาย	หน่วยนับ	วันที่เริ่ม	วันสิ้นสุด	หมายเหตุ
1	รวบรวม วิเคราะห์ ข้อมูลเรื่องการบริหารแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องและข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้อง	1	ครั้ง	1 พฤษภาคม 2563	31 พฤษภาคม 2563	
2	จัดทำแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ	1	ฉบับ	5 พฤษภาคม 2563	5 พฤษภาคม 2563	
3	จัดทำคำสั่งคณะกรรมการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต กรมอนามัย	1	ฉบับ	26 พฤษภาคม 2563	26 พฤษภาคม 2563	
4	ผอ.กพร. ร่วมประชุม เป็นคณะทำงานกลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์และวิชาการ (Strategic and Technical Advisory Group: STAG) ภายใต้คณะทำงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉินและสาธารณสุขด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย	1	คน	กุมภาพันธ์ 2563	กันยายน 2563	
5	บุคลากรของกลุ่มพัฒนาระบบบริหารร่วมทีมปฏิบัติการกิจกับ คณะทำงานกลุ่มภารกิจปฏิบัติการ (Operation)	2	คน	กุมภาพันธ์ 2563	มีนาคม 2563	
6	เข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางการประชุมชี้แจงแนวทางการทบทวนและปรับปรุงแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง สำหรับการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (Business Continuity Plan: BCP) ของสำนักงาน ก.พ.ร.	1	ครั้ง	9 มิถุนายน 2563	9 มิถุนายน 2563	
7	จัดทำร่างแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องสำหรับการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต กรมอนามัย	1	ฉบับ	1 พฤษภาคม 2563	15 มิถุนายน 2563	
8	จัดประชุมคณะกรรมการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต กรมอนามัยเพื่อทบทวนปรับปรุง แผน BCP ของกรมอนามัย	1	ครั้ง	22 มิถุนายน 2563	22 มิถุนายน 2563	
9	ปรับปรุงร่างแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องสำหรับการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต กรมอนามัยและส่งสำนักงาน ก.พ.ร. 30 มิ.ย. 63	1	ครั้ง	30 มิถุนายน 2563	30 มิถุนายน 2563	
10	จัดทำรายงานผลการวิเคราะห์ทบทวนการปรับปรุงแผนดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องสำหรับการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (Business Continuity Plan: BCP) เพื่อนำเข้าระบบการรายงานตัวชี้วัด DOC 4.0	1	ฉบับ	10 กรกฎาคม 2563	10 กรกฎาคม 2563	
11	ประสานกองแผนงานเพื่อเผยแพร่แผน BCP กรมอนามัยขึ้นเว็บไซต์กรมอนามัย	1	ครั้ง	กรกฎาคม 2563	กรกฎาคม 2563	
12	สื่อสารและเผยแพร่แผน BCP กรมอนามัยขึ้นเว็บไซต์ ก.พ.ร.	1	ครั้ง	กรกฎาคม 2563	กรกฎาคม 2563	
13	ทดสอบแผน BCP (Table Top Exercise) และปรับปรุงแผนฯ (หากมี)	1	ครั้ง	สิงหาคม 2563	สิงหาคม 2563	